

etymologisches Wörterbuch, I—III (1950—1958) și cel, în curs de apariție, al lui J.B. Rudnyc'kyj, *An Etimological Dictionary of the ukrainian language* (1962 ș.u.). Ultimul, judecând după fasciculele 1—5, încearcă să înregistreze toat-cuvintele dialectale semnalate anterior de specialiști ca fiind de origine românească. Izvoarele folosite nu sînt însă „la zi”, de unde unele omisiuni. Astfel, observăm că din prima fascicolă lipsesc dialectismele de origine roe mînească *al'bijka*, *arétij*, *arkán* (cu sensul de „dans”), *babána*, *bálec'*, *bárza*, *bárzij* ș.a. Soluțiile propuse, pentru cuvintele pătrunse din română, în acest prim și foarte interesant dicționar etimologic al limbii ucrainene, cu toate că, în genere, sînt convingătoare, comportă, totuși, pe alocuri discuții (cf. Horbatsch, *Recenzie*, I—III) *.

În ultimii ani, studiarea elementelor românești din ucraineană a fost simțitor lărgită și adîncită, grație numărului mare de contribuții de amănunt pe care le-au adus și le aduc mereu în această privință dialectologii sovietici ucraineni, mai cu seamă cei din centrele universitare din sud-vest. Un element nou, de cea mai mare importanță, al unora dintre aceste contribuții este folosirea datelor geografiei lingvistice (cf., de pildă, lucrările lui J.O. Dzendzelivs'kyj : *Atlas Transkarp.*, *Nazvy*, *Rumunizmy*, *Vivčars'ka leksyka*, *Izoglosy* ș.a.).

Cînd cele 25 de atlase lingvistice regionale ale limbii ucrainene la care se lucrează în prezent vor fi terminate, va exista posibilitatea de „a coborî pe sol” multe dintre datele glosarelor și dicționarilor, ale căror indicații în ceea ce privește localizarea unor termeni fie că sînt prea vagi, fie că lipsesc cu totul. Un interes deosebit vor prezenta pentru cercetătorii raporturilor lingvistice româno-ucrainene în special datele volumelor care vor reflecta graiuri din vecinătatea imediată a teritoriului lingvistic românesc (cf. Dzendzelivs'kyj, *Zasady*, 11—13).

§ 7. Toponimicele. Foarte numeroase în Carpații Nordici și în zonele învecinate în care se vorbesc graiuri ucrainene, toponimicele cu aspect românesc au fost și ele pînă acum obiectul a numeroase studii, unele remarcabile prin bogăția materialului concret extras din izvoarele scrise ori cules de pe teren (Rudnyc'kyj, *Nazvy*, *Hrabec*, Stieber, *Toponomastyka*, *Dejna*, *Halas* ș.a.).

Toponimicele de origine sau cu aspect românesc din regiunile amintite necesită, ca toate toponimicele în genere, metode de cercetare în bună parte diferite față de cele utilizate în studiarea termenilor comuni. În unele cazuri ele au putut fi create chiar de ucraineni (sau de alți slavi), pe baza unor cuvinte proprii de origine românească, tot așa cum, spre exemplu, pe teritoriul de limbă românesc există multe toponimice cu înfățișare slavă, create însă de români, cu ajutorul unor cuvinte românești de origine slavă¹. Iată de ce, problema toponimicelor românești sau cu aspect românesc, de pe teri-

* Recent am arătat și noi acest lucru, într-o analiză specială, în comunicare *Elementele românești din limba ucraineană* (Pe baza Dicționarului etimologic al lui J. B. Rudnyc'kyj, fasc. 1—5), susținută la Sesiunea științifică a Universității București, la 15 octombrie 1967.

¹ Aspectele teoretice și metodologice ale acestei probleme au fost la noi elaborate, fundamentate și aplicate, în ultimii ani, de acad. E. Petrovici, în numeroasele sale contribuții la studiul creației numelor de locuri din România (cf., de ex., Petrovici, *Trecători*, 7).